NUMIREA ACȚIUNILOR PRIN INFINITIVE LUNGI SUBSTANTIVATE ÎN TERMINOLOGIA ȘTIINȚIFICĂ ȘI TEHNICĂ

DE

AL. ANDRIESCU

Stabilirea terminologiei științifice și tehnice în limba romînă ridică probleme la fel de importante atît pentru omul de știință, pentru tehnician, cît și pentru muncitorul din fabricile, uzinele și șantierele patriei noastre. Putem spune fără exagerare, că nu există vreo categorie de oameni ai muncii din țara noastră, care să nu fie interesată în rezolvarea acestei probleme. La aceasta contribuie și faptul că între limba literară, concepută ca aspect scris al limbii naționale, și limba vie, vorbită de popor, există un strîns proces de interdependență, de influență reciprocă. Putem vorbi astăzi de o puternică revărsare a elementelor populare în limba literară, manifestată în limba operelor literaturii beletristice, cît și de o revărsare, în sens invers, a elementelor literare în limba vorbită, manifestată în tendința de înlăturare a elementelor simțite prea locale și înlocuirea lor prin echivalente literare, cu putere de circulație în orice parte a țării, acestea fiind adesea termeni științifici sau tehnici.

Iată cîteva doar din motivele care fac ca, în momentul de față, să nu existe cetățean în țară noastră, care să nu fie interesat în problema stabilirii unei terminologii științifice și tehnice romînești.

Tot în aceste sumare explicații trebuie să căutăm punctul de plecare pentru atingerea scopului amintit, care nu poate fi altul decît acela al satisfacerii nevoilor culturale, tot mai multe și mai variate ale oamenilor muncii din țara noastră.

De aceea, inițiativa săptămînalului « Contemporanul » de a oferi coloanele sale unei discuții publice asupra terminologiei științifice, este cît se poate de binevenită.

BDD-A10233 © 1954 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:44 UTC)

În nr. 50 (375)/1953 al revistei «Contemporanul» în cadrul discuției amintite, sub titlul: «Terminologia în Lexiconul tehnic romîn» prof. Remus Răduleț expune cîteva din principiile care au condus pe colaboratorii «Lexiconului tehnic romîn» în rezolvarea problemelor, de cele mai multe ori extrem de dificile, ridicate de terminologia științifică și tehnică.

În rîndurile de față, deși ar putea fi discutate mai multe din principiile enunțate de prof. Remus Răduleț, ne vom opri numai asupra unuia care, orice argument s-ar aduce în favoarea lui, nu poate fi acceptat, fără ca realitatea tehnică și lingvistică să nu fie sărăcită.

Cel ce deschide paginile «Lexiconului tehnic romîn», răsfoindu-l la întîmplare, este surprins de absența totală a verbelor. Zadarnic cititorul curios, sau dornic să se informeze, va lua alt volum în mînă, va parcurge alte pagini, verbe tot nu va întîlni. Atunci, pe bună dreptate, în mintea sa își va face loc, tot mai stăruitor, întrebarea: oare în limbajul științific și tehnic nu există această categorie morfologică?

Articolul prof. Remus Răduleț vine să lămurească misterul. Nu este vorba de o lipsă întîmplătoare, ar fi fost cu neputință de realizat în acest caz eliminarea totală a verbului, ci de una care apare consecvent, pe baza unui principiu precis formulat.

În articolul menționat, prof. Remus Răduleț, în mai multe locuri, subliniază că pentru colaboratorii «Lexiconului tehnic romîn» «o preocupare permanentă a fost grija de a folosi cîte un singur termen pentru același concept» (p.5,col.I.) Afirmația este justă. Numai în felul acesta vom putea avea — de necesitatea acestui lucru nu se îndoiește nimeni — o terminologie științifică și tehnică unitară.

În același articol găsim și altă afirmație, de data aceasta de natură lingvistică, neîndreptățită decît într-o anumită măsură, care îmbinată cu prima, duce la eliminarea verbului din Lexicon. Citățm în întregime aceste fraze, deoarece cuprind unul din principiile fundamentale după care s-au orientat colaboratorii «Lexiconului tehnic romîn» în redactarea terminologiei științifice și tehnice: «S-a ținut seama și de posibilitățile pe care le are limba noastră de a deosebi activitățile de rezultatele, de efectele sau de principe lor, prin folosirea acelorași forme, dar cu terminații caracteristice. Pentru activitate limba permite adesea întrebuințarea infinitivului lung, substantivat — iar pentru principiul, rezultatul sau efectul unei activități, folosirea unei alte forme existente în limbă» (p.5.col.II).

Observăm ușor, în rîndurile citate, motivarea eliminării verbelor din «Lexiconul tehnic romîn»: substituirea lor prin substantive provenite din infinitivul lung. Este de la sine înțeles că, o dată ce verbele au fost substituite prin substantive provenite din infinitive lungi, apariția verbelor la infinitivul scurt, alături de infinitivele lungi substantivate, le-a părut colaboratorilor Lexiconului, conform «grijii de a folosi cîte un singur termen pentru același concept»,

BDD-A10233 © 1954 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:44 UTC)

ca o piedică în folosirea unei terminologii unitare, de unde a rezultat eliminarea infinitivului scurt.

Să ne oprim întîi aupra consideraţiilor pe care autorul articolului în discuţie le face asupra limbii. Are, într-adevăr, limba romînă această însuşire de a numi acţiuni prin substantive, chiar dacă ele provin din infinitive lungi, şi nu prin verbe, aşa cum se întîmplă în mod obişnuit ? Răspunsul nu poate fi decît afirmativ. Infinitivul, scurt sau lung, este numele unei acţiuni, aşa cum substantivul este numele unui obiect. Substantivele nu denumesc, însă, numai obiectele din realitatea înconjurătoare, ci şi obiecte ale gîndirii în care intră şi acţiunile.

Teoretic trebuie să admitem, prin urmare, ca posibilă numirea acţiunilor, concepute ca obiecte ale gîndirii, prin substantive abstracte, mai ales cînd aceste substantive provin din infinitive lungi, dar şi în cazurile, mai rare, cînd ne aflăm în faţa unor substantive provenite din participii sau din supine. Aceasta cu atît mai mult, cu cît astfel de substantive sînt aşa de legate de verb prin formarea lor.

Practic, lucrul acesta nu poate da rezultate fericite şi « Lexiconul tehnic romîn » ne demonstrează, pînă la evidenţă, acest lucru.

Teoretic şi practic, doar în unele cazuri, verbul, notat la infinitivul scurt, poate fi înlocuit de substantivul provenit din infinitivul lung al aceluiaşi verb. Generalizarea acestui procedeu, cazul « Lexiconului tehnic romîn », este, însă condamnabilă, deoarece prin eliminarea infinitivului scurt ar trebui să presupunem că în limbajul ştiinţific şi tehnic nu avem de-a face decît cu infinitive, unde substituirea de care am vorbit se poate realiza. Realitatea este alta, cunoscută de toată lumea. Omul de ştiinţă sau tehnicianul întrebuinţează toate formele verbale din limba romînă. Dacă aşa stau lucrurile, avem nevoie de prezenţa infinitivului scurt, care să indice cu claritate, că ne aflăm în faţa unui verb şi nu a unui substantiv.

Probele care demonstrează adevărul afirmaţiilor făcute pînă aici sînt numeroase. Citîm întîi cîteva exemple care arată că, chiar în « Lexiconul tehnic romîn », unde nu sînt înregistrate verbe, ci numai substantive, colaboratorii care au termenii cuprinşi în Lexicon au fost nevoiţi, totuşi, să întrebuinţeze diferite forme verbale, de a căror tehnicitate nu se poate îndoi nimeni. Aceasta demonstrează, pînă la evidenţă, cît de nepotrivită este eliminarea verbelor înlocuite prin substantive provenite din verbe.

În lexicon este înregistrat numai termenul *asamblare*, substantiv abstract provenit dintr-un infinitiv lung, simţit astăzi de vorbitorii limbii romîne numai ca substantiv, cu toate că în definirea altor termeni *asamblare* nu va mai apărea, iar diferite forme ale verbului *asambla*, de numeroase ori. Iată două cazuri: « *Fund.* Tehn.: Piesă care se *asamblează*, sau face corp comun cu mantaua unui corp gol înăuntru...; *Fus.* Nav. m. Bară longitudinală de metal, cu care se *asamblează*, la capătul de jos, braţele ancorei... » De vreme ce există în inte-

BDD-A10233 © 1954 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:44 UTC)

riorul Lexiconului forme verbale care sînt şi termeni tehnici, apare şi mai curioasă neînregistrarea lor şi notarea numai a infinitivelor lungi substantivate.

În afară de aceasta, dacă ascultăm, chiar fără prea multă atenţie, o convorbire a muncitorilor sau a tehnicienilor asupra muncii lor, putem înregistra multe forme verbale. Anumite împrejurări, asupra cărora nu este locul să insistăm aici, ne-au făcut să cunoaştem mai bine acest lucru din vorbirea muncitorilor forestieri. Vom cita, de aceea, cîteva verbe, termeni tehnici, auziţi de la muncitorii şi tehnicienii forestieri. Citäm aceste forme verbale în context: cine *a bărduit* această grindă?; *s-o bărduiască* mai mult la mijloc; *am ecarisat* . . . m.c. de lemnărie; *să fasonăm* mai repede; *vom gelui* mai mult aceste scînduri. Toate aceste exemple: a *bărduit*, *să bărduiască*, *am ecarisat*, *să fasonăm*, *vom gelui* indică, fără a mai lăsa loc pentru părerea contrarie, că infinitivele *bărdui*, *ecarisa*, *fasona*, *gelui* trebuiau neapărat înregistrate. În « Lexiconul tehnic romîn » ele au fost eliminate. Găsim înregistrate, în schimb, următoarele substantive: *bardă*, *bărduială*, *bărduire*, *ecarisare*, *fasonare*, *geluire*. Exemplele ar putea fi înmulţite, cuprinzîndu-se şi alte sectoare de activitate industrială, lucru pe care-l poate face ori cine, fără nici un fel de greutate.

Încă o dovadă, mai concludentă chiar, că evitarea verbelor într-un lexicon tehnic ar sărăci şi falsifica terminologia ştiinţifică şi tehnică ne-o oferă compararea «Micului dicţionar tehnic» cu «Lexiconul tehnic romîn». Deşi nici «Micul dicţionar tehnic » nu numără prea multe verbe, ele n-au fost urmărite şi înlăturate cu atîta perseverenţă ca în « Lexiconul tehnic romîn » Citäm verbele înregistrate în « Micul dicţionar tehnic »: *admite*, *altera*, *atenua*, *deduce*, *demonstra*, *deteriora*, *dirija*, *efectua*, *emana*, *evacua*, *exprima*, *imprima*, *indica*, *materializa*, *orienta*, *practica*, *preciza*, *proteja*, *raporta*, *reprezenta*, *separa*, *utiliza*.

Remarcăm, în legătură cu unele din aceste verbe, că Ion Z. Marin, (« Micul dicţionar tehnic », « Cum Vorbim », nr. 11, noiembrie 1951, face cîteva rezerve în legătură cu tehnicitatea lor. Autorul acestui articol nu afirmă categoric că astfel de termeni n-ar fi tehnici ci doar că « e greu de dovedit tehnicitatea unor astfel de termeni, faţă de o serie întreagă de termeni tehnici absenţi din dicţionar » (p. 33). Trebuie să conchidem că observaţia cuprinsă în rîndurile de faţă este îndreptăţită. Într-un dicţionar cum e cel de care ne ocupăm (« Micul dicţionar tehnic »), cu scopul de a populariza un număr redus de termeni ştiinţifici şi tehnici, un dicţionar în care nu pot figura, deci, toţi termenii tehnici şi ştiinţifici, nu are rost să fie înregistraţi tocmai acei termeni care au un înţeles prea general. Citäm dintre termenii notaţi în articolul menţionat, ca aparţinînd acestei categorii, numai verbele: *admite* « a primi, a recunoaşte, a încuviinţa, a permite, a da voie »; *atenua* « a micşora, a slăbi »; *preciza* « a arăta limpede, scurt, cuprinzător »; *practica* « a pune în aplicare cunoştinţele teoretice, a profesa »; *proteja* « a apăra, a ocroti ».

La aceste exemple pot fi adăugate şi următoarele nemenţionate în articolul lui Ion Marin: *demonstra* « a dovedi adevărul unei afirmaţii pe cale de raţio-

BDD-A10233 © 1954 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:44 UTC)

nament »; *deteriora* « a strica, a aduce în stare rea »; *dirija* « a îndrepta spre, a îndruma, a conduce »; *efectua* « a îndeplini, a realiza, a executa »; *exprima* « a reda prin cuvinte, prin scriere, prin desen, prin muzică »; *separa* « a despărți »; *utiliza* « a folosi ».

Pentru majoritatea termenilor citați aici, ca și pentru cei invocați în articolul menționat asupra « Micului dicționar tehnic », facem precizarea că trebuie considerați tehnici pentru anumite profesiuni, pentru anumite ramuri ale industriei, pentru anumite activități omenești în cadrul cărora capătă semnificații speciale. Astfel, de pildă, *exprima*, dacă nu poate fi socotit tehnic pentru majoritatea vorbitorilor trebuie socotit ca atare pentru criticul literar, pentru criticul de artă în general, iar *atenua*, dacă nu este tehnic pentru vorbitorul care spune « am *atenuat* tonul cu care i-am vorbit », este tehnic pentru cel care *atenuiază* turațiile unei piese, fapt pentru care îl găsim prezent și în « Lexiconul tehnic romîn », bineînțeles, sub forma *atenuare*. Observăm, prin urmare, că toți acești termeni au și un sens general, cunoscut de numeroși vorbitori, indiferent de ocupația lor, care îi împiedică să fie simțiți, din primul moment, ca tehnici. În « Micul dicționar tehnic », ca și în « Lexiconul tehnic romîn », unde sînt însă înregistrați ca substantive, au fost, de aceea, clasificați la *Generalități* [1].

Fără îndoială că unii din acești termeni, ca: *admite*, *preciza*, *practica*, *utiliza* trebuie considerați simple neologisme, cum sînt atîtea în limba noastră, și mai puțin neologisme tehnice. Este foarte adevărat că împrumuturile masive din limbi străine au fost determinate, în primul rînd, de știință și tehnică; aceasta nu trebuie să ne facă, însă să considerăm toate neologismele ca termeni tehnici.

Am făcut toată această lungă discuție pentru a arăta că ar fi neîntemeiată eventuala obiecție că termenii invocați pînă aici au fost înregistrați la infinitivul scurt și nu sub formă substantivată a infinitivului lung, tocmai pentru că erau simțiți prea puțin ca termeni tehnici și mai mult ca neologisme obișnuite.

În afară de aceasta, observăm, în restul verbelor pe care le-am extras din « Micul dicționar tehnic », o serie de termeni asupra tehnicității cărora nu se poate îndoi nimeni. Citățile acestor verbe urmate, întocmai ca în « Dicționarul tehnic » de infinitivul lung substantivat sau de un substantiv de altă proveniență, deoarece înregistrarea ambelor forme o socotim cea mai indicată și considerăm că s-a greșit în « Lexiconul tehnic romîn » cînd s-a hotărît abandonarea acestui procedeu, pe baza argumentelor invocate de prof. Remus Răduleț, în articolul din « Contemporanul », cu care am deschis această discuție. Felul cum a fost soluționată problema în cazul acestor verbe trebuie generalizat asupra tuturora. Cu alte cuvinte, înaintea infinitivului lung substantivat — de fapt ar trebui să spunem numai înaintea substantivului — trebuie menționat infini-

[1] Am respectat întotdeauna clasificarea termenilor și prescurtările din « Lexiconul tehnic romîn », aceleași ca în « Micul dicționar tehnic ». Pentru orice lămurire suplimentară, să se consulte aceste dicționare.

BDD-A10233 © 1954 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:44 UTC)

tivul scurt, adică verbul din care a fost derivat substantivul, adesea cu alt sens, după cum vom vedea. Iată verbele în discuție: *altera* «a schimba în rău înfățișarea sau compoziția unui corp (a unei substanțe), a-și pierde calitatea»; *alterare* (L.T.R.) «rezultatul acțiunii *altera*»; *deduce* «a face o deducție»; *deducție* «consecințe trase dintr-un raționament sau dintr-un principiu»; *emana* «a degaja gaze sau vapori»; *emanație* «degajare de gaze sau de vapori»; *evacua* «a îndepărta ceva de pe un anumit loc»; *evacuare* (Mș.) «fază din ciclul mașinilor cu arderi interne, eliminarea gazelor de ardere din rotorul unei turbine cu gaze»; *imprima* «a tipări, a lăsa urmă prin apăsare pe o suprafață»; *imprimare* «operația de transpunere pe hîrtie a unui text format din litere de tipografie»; *indica* «a arăta»; *indicator* (cu numeroasele lui accepții); *materializa* «reprezentarea materială a unui punct geometric (punctul geodezic printr-o bornă sau baliză)»; *orienta* «a așeza un obiect după o anumită direcție față de punctele cardinale, a determina direcția punctelor cardinale față de un anumit loc»; *orientare* «modul de așezare a unei clădiri, a unei străzi, față de punctele cardinale sau față de direcțiile vînturilor dominante».

Am fost nevoiți să insistăm asupra sensurilor acestor termeni pentru a nu da posibilitatea unei interpretări echivoce asupra tehnicității lor.

Este necesar, de asemenea, să punem în evidență cîteva lucruri în legătură cu unii dintre aceşti termeni. Aceştia nu mai aparțin, ca în cazul primei categorii de verbe citate, exclusiv unui sector (*Generalități*), ci unor sectoare mult mai variate (*Tehnică, Fizică, Construcții, Mașini, Generalități*). Alt lucru care merită subliniat se raportează la substantivele derivate din aceste verbe. Nu mai avem în cazul de față nişte infinitive lungi, cum sîntem obişnuiți, ci derivate, tot din verbe, cu ajutorul sufixelor: *—ție* (*deducție, emanație*), *—tor* (*indicator*). Acest lucru face ca, în astfel de cazuri, să se piardă aproape complet legătura cu verbul din care au derivat substantivele.

Această categorie oferă şi alte argumente, deosebit de puternice, pentru înregistrarea verbelor în dicționarele tehnice. Ne gîndim în primul rînd la *evacua* (Tehn.) — *evacuare* (Mș.); *imprima* (Tehn.) — *imprimare* (Arte. gr.); *orienta* (Fiz.) — *orientare* (Constr.), dar şi la ceilalți termeni. Trebuie să remarcăm că verbul este dat pentru sensul general, pentru acțiunea propriu-zisă, fără nici o raportare la vreun înțeles special, iar substantivele care îi urmează desemnează înțelesuri speciale, de multe ori în altă categorie de activitate.

Pentru toate cuvintele pe care le-am înşirat de la începutul acestei discuții, în «Lexiconul tehnic romîn» nu vom întîlni decît substantivele, chiar şi în cazurile cînd prezența verbului este reclamată imperios, de pildă verbul (*imprima* prezent în vorbirea nu numai a muncitorilor şi tehnicienilor tipografi, dar a tuturor oamenilor legați, prin carte, de tipar).

Apare şi mai interesantă această situație, dacă ne gîndim la rezervele pe care le face chiar prof. Remus Răduleț, în articolul citat din «Contemporanul» asupra folosirii exclusive, pentru denumirea activităților, a infinitivului lung

BDD-A10233 © 1954 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:44 UTC)

substantivat, pe care o găseşte *adesea* — ceea ce nu înseamnă *întotdeauna* — indicată. În continuare, în acelaşi loc, Remus Răduleţ mai indică încă un neajuns al aceluiaşi procedeu: « Trebuie accentuat că tendinţa de a da preferinţă infinitivului substantivat, fiindcă astfel anumite cuvinte par a pierde din caracterul lor de neologisme [1], reduce posibilităţile de nuanţare ale limbii » (p. 5., col. II). Am văzut de fapt, că nu este numai o « reducere a posibilităţilor de nuanţare ale limbii », ci de-a dreptul o sărăcire a ei. În încheierea acestei idei autorul devine şi mai categoric: « din punctul de vedere al terminologiei, folosirea exclusivă a infinitivului substantivat, în cazul cînd există şi forme paralele acceptabile, nu este recomandabilă » (ibid.).

Cu toate acestea, în « Lexiconul tehnic romîn » a fost întrebuinţat, aproape exclusiv, numai infinitivul lung substantivat, iar cazurile cînd cea mai potrivită formă paralelă era infinitivul scurt, s-a recurs la alte forme verbale substantivate, cum ar fi, de pildă, participiul sau supinul. Vom cita cîteva exemple care vor dovedi cu prisosinţă că acest procedeu este destul de răspîndit şi, în numeroase cazuri, nu este cîtuşi de puţin indicat.

Iată doar cîteva din exemplele, oferite de « Lexiconul tehnic romîn »: *corhăit* (Silv.) « coborîrea buştenilor de la locul de doborîre pînă la locul de transportare » (participiul substantivat al verbului *corhăi*); *dărăcit* (Ind. text.) « prelucrarea fuiorului din fibre textile, cu ajutorul daracului » (*dărăci*); *drişcuit* (Const.) « netezirea tencuielii cu ajutorul uneltei numită drişcă »; (*drişcui*, substantivul *drişcă*); *făţuit* « făţuirea pielei » (*făţui*); *forţat* (Hortic.) « micşorarea timpului necesar dezvoltării complete a plantelor (*forţa*); *penetrant* « corp care pătrunde » (*penetra*).

Ca şi atunci cînd am discutat înlocuirea verbelor prin infinitivul lung substantivat, şi în acest caz, recomandăm acelaşi procedeu, adică menţionarea înaintea substantivelor a verbelor din care au derivat acestea. Facem această recomandare în baza argumentelor aduse pentru primul caz.

În legătură cu ultima categorie, vrem să subliniem doar un singur lucru. Pentru unele din exemplele citate este evident pentru oricine că nu ne aflăm în faţa unor substantive (participii substantivate), cum desigur au socotit autorii « Lexiconului tehnic romîn », ci în faţa unor participii cu funcţii adjectivale. Găsim că acesta este un argument în plus pentru a recomanda abandonarea unui lexicon tehnic nominal, care, aşa cum se vede, are numai darul de a complica lucrurile, a sărăci această terminologie şi a crea înţelesuri echivoce. Să vedem acum care sînt exemplele de « substantive », aşa de mult participii

---

[1] Motivarea invocată de autor aici, lupta împotriva caracterului neologistic al terminologiei tehnice şi ştiinţifice, prin întrebuinţarea infinitivului lung substantivat, nu este susţinută şi cade în afara argumentului principal pe baza căruia se recomandă întrebuinţarea numai a acestei forme: unitatea terminologiei ştiinţifice şi tehnice. De altfel, la infinitivul lung sau scurt, aceste cuvinte îşi păstrează caracterul neologistic.

BDD-A10233 © 1954 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:44 UTC)

cu funcție de adjectiv, că nici nu pot exista independente, ci cer neapărat, u substantiv căruia să i se alipească, deşi «Lexiconul tehnic romîn» le înregistrează independent. Este vorba de *forţat* şi *penetrant*, care nu-şi justifică prin nimic existența independentă. Întotdeauna vom spune: *roşii forţate*, *vinete forţate* etc. La fel şi pentru al doilea exemplu. Întotdeauna va trebui să spunem *corpul penetrant*. Apariția infinitivelor (*a*) *forţa*, (*a*) *penetra*, este din această cauză absolut necesară.

Încheind rîndurile de față, socotim că într-o ediție viitoare, cînd se va ține seama de toate observațiile făcute asupra «Lexiconului tehnic romîn», de la apariția primului volum şi pînă astăzi, trebuie să se revie şi asupra eliminării totale a verbelor. Prin aceasta nu trebuie să se înțeleagă că am recomanda introducerea verbelor, aşa cum se obişnuieşte, la infinitivul scurt, în toate situațiile, ci numai în acele cazuri — de felul celor discutate în rîndurile de față — în care lipsa lor înseamnă falsificarea sau sărăcirea terminologiei ştiinţifice şi tehnice.

BDD-A10233 © 1954 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:59:44 UTC)